

Informerende nota aan de gemeenteraad

Onderwerp: Reactienota en vaststelling Actualisatieplan 9 Omgevingsverordening Gelderland.	
Vergadering d.d.: 30 november 2022 (cie. R&L)	Agendapunt:
Portefeuillehouder: B. Flier	
Behandelend team: Ruimte	Kenmerk: 1064030

Onderwerp

Reactienota en vaststelling Actualisatie 9 Omgevingsverordening Gelderland

Aanleiding en achtergrond

De provincie Gelderland heeft het ontwerp-Actualisatieplan 9 Omgevingsverordening Gelderland over Aanvullende Strategische Voorraden (ASV) opgesteld. Het ontwerp-actualisatieplan heeft van 20 oktober 2021 tot en met 30 november 2021 ter inzage gelegen. De gemeente Oldebroek heeft daarop een reactie gegeven in de vorm van een zienswijze.

De provincie heeft alle reacties verzameld en samengevat in bijgevoegde reactienota. Per zienswijze is antwoord gegeven. De reactie op de zienswijze van Oldebroek is opgenomen onder zienswijzenummer 274. Op een aantal punten wordt tegemoet gekomen aan de indieners van zienswijzen. In deze gevallen leidde de zienswijze tot een aanpassing van het ontwerp-actualisatieplan. Het aangepaste actualisatieplan met bijbehorend ontwerpbesluit zijn aan Provinciale Staten voorgelegd. Provinciale Staten hebben over dit voorstel besloten in hun vergadering van 5 juli 2022 en stelden het aangepaste Actualisatieplan 9 vast. De geconsolideerde versie van de omgevingsverordening treedt in werking vanaf het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. In deze notitie wordt u geïnformeerd over de reactie van de provincie op onze zienswijze.

Boodschappen

De provincie geeft in de reactienota antwoord op de vragen die wij in onze zienswijze hebben gesteld
Hieronder wordt ingegaan op de punten uit onze zienswijze en de reactie van de provincie daarop.

Zienswijze punt 1: Afbakening drinkwaterreserveringsgebied Elburg-Wezep. Wij vinden het gebied zeer omvangrijk. Eerder is aan de provincie gevraagd om de kernen Oosterwolde, Oldebroek en 't Loo en de bedrijventerreinen Oude Dijk en Stuivezand buiten het reserveringsgebied te laten. De aanwijzing leidt mogelijk tot conflicterende belangen. Het verzoek is toen niet gehonoreerd. Daarom vragen we nogmaals om de kernen en bedrijventerrein buiten de begrenzing van het reserveringsgebied te houden. Daarnaast vragen we om het proces om tot de definitieve drinkwaterwinning te komen zo mogelijk in te perken.

Reactie provincie: Veel activiteiten kunnen samengaan met het drinkwaterreserveringsgebied. Zij kan op dit moment niet deze gebieden eruit halen, omdat dan de zoekmogelijkheden voor de uiteindelijke winning te veel beperkt zou worden. In het vervolgproces wil de provincie samen met Vitens en de waterschappen kijken hoe zij het proces om tot een concrete locatie voor drinkwaterwinning te komen het beste vorm kunnen geven. De intentie is om snel duidelijkheid te geven over de duur van de reservering.

Zienswijze punt 2: Verdienmodel voor agrariërs. Medewerking door agrariërs zou zeer goed vertaald kunnen worden in een verdienenmodel in plaats van een schadevergoedingsmodel. We verwezen daarbij naar de provinciale nota Agrifood en vroegen naar het standpunt van de provincie hierover.

Reactie provincie: Er wordt onderschreven dat de inpassing van agrarische ondernemers binnen een drinkwaterreserveringsgebied ook een verdienenmodel zou kunnen zijn. Dit vraagt om meer onderzoek en dialoog met de stakeholders in het vervolgproces. Het is nog te vroeg voor een standpunt hierover.

Zienswijze punt 3: Nieuwe claim grondgebied in relatie tot Programma Vitaal Platteland Oldebroek (PVPO). We hebben aangegeven dat wij bezig zijn met het opstellen van het PVPO om samenhang en koers aan te brengen in de verschillende opgaven die er spelen in het buitengebied van Oldebroek. Met de aanwijzing wordt er een nieuwe claim op het grondgebied van Oldebroek gelegd. We riepen de provincie op om het proces rond het komen tot waterwinlocaties af te stemmen op het proces dat in gang is gezet met het PVPO en met name op de nog te ontwikkelen gebiedsprocessen.

Reactie provincie: De provincie gaat graag in op onze uitnodiging om in het vervolgproces ook het PVPO te betrekken.

Zienswijze punt 4: Bodemdaling drinkwaterwinning in relatie tot het provinciale SWECO-rapport. In 2019 heeft de provincie een Quick Scan Bodemdaling Gelderland laten opstellen door adviesbureau SWECO. In onze gemeente is (nu al) sprake van bodemdaling. Een groot deel van dit gebied is aangewezen als reserveringsgebied. Ook voor de periode 2016-2050 wordt rekening gehouden met een daling van 20 tot 75 centimeter. Daar bovenop komt een eventuele bodemdaling als gevolg van mogelijk toekomstige drinkwaterwinning. We vroegen naar de reactie van de provincie op de verwachtingen uit het rapport en de mogelijke effecten van bodemdaling op het agrarisch grondgebruik.

Reactie provincie: De mogelijke effecten voor bodemdaling zijn een belangrijk aandachtspunt voor het vervolgproces van het zoeken van een concrete waterwinlocatie. De rapportage van SWECO zal daarbij worden betrokken.

Zienswijze punt 5: Bodemdaling: beleid provincie Gelderland. We vroegen naar het beleid van de provincie Gelderland ten aanzien van bodemdaling en CO₂-uitstoot in veenweidegebieden. Met de aanwijzing van een groot deel van de veenweidegebieden in onze gemeente als drinkwaterreserveringsgebied is de aanpak van bodemdalingsproblematiek naar onze mening extra urgent geworden.

Reactie provincie: Een toekomstige winning relatief diep zal naar waarschijnlijkheid het meeste perspectief bieden, omdat dan gemakkelijker de ondiepe effecten van een winning via het oppervlaktewaterstelsel kan worden gemitigeerd. De provincie wil hier in het vervolgproces nadrukkelijk aandacht aan besteden. Daarbij is het streven om de effecten te minimaliseren en waar mogelijk te mitigeren.

Zienswijze punt 6: Bodemenergiesystemen. Nu open en gesloten bodemenergiesystemen en geothermie worden uitgesloten binnen het zoekgebied, legt dit op voorhand een beperking op ten aanzien van de mogelijkheden om de woningen in dit gebied van duurzame energie te voorzien. We hebben aandacht gevraagd voor het feit dat dit een remmende werking kan hebben op de transitie-ambitie.

Reactie provincie: De aanwezige bodemenergiesystemen kunnen in werking blijven en de beperking voor toekomstige bodemenergiesystemen wordt door de provincie onderkend. Dit aspect wordt meegenomen in het vervolgproces. Verder verwijst de provincie naar andere mogelijkheden voor de warmtetransitie.

Zienswijze punt 7: Vergunningplicht algemeen. Voor veel activiteiten wordt een Omgevingsvergunning verplicht gesteld. Door de vergunningverleners van de gemeente vloeit er meer werk uit voort. We vroegen de provincie om een urenindicatie waarmee de gemeente rekening moet houden voor extra personeelsinzet. Ook vroegen we naar ondersteuning van de provincie bij het vormgeven van het vergunningenproces.

Reactie provincie: In het aangepaste Actualisatieplan 9 zijn de regels aangepast, waardoor er minder activiteiten vergunningplichtig zijn geworden. Daarnaast is een lijst met vergunningplichtige activiteiten in drinkwaterreserveringsgebieden aangepast door een aanpassing van het voorgaande actualisatieplan (Actualisatieplan 8). Veel landbouwbedrijven, waaronder veehouderij en akkerbouw, vallen daardoor niet meer onder de meldings- of vergunningplicht in drinkwaterreserveringsgebieden. Ook een aantal andere regels is gewijzigd. De administratieve lasten verminderen hierdoor. De provincie wordt (onder de Omgevingswet) zelf het bevoegd gezag voor alle provinciale regels in drinkwaterreserveringsgebieden. De uitvoering van taken (vergunningverlening, toezicht en handhaving) organiseren zij in overleg met de omgevingsdiensten. Voor de gemeente vloeit hier dus niet meer werk uit voort. Voor lopende procedures geldt dat het algemene overgangsrecht van de Omgevingswet van toepassing is. Dat betekent dat procedures die zijn gestart vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet (en de nieuwe omgevingsverordening) worden afgerond op basis van het oude recht.

Zienswijze punt 8: Defensie ASK-terrein. Activiteiten van defensie staan op de lijst van grondwaterbedreigende activiteiten waarvoor een vergunningplicht gaat gelden. Het ASK-terrein van defensie tussen 't Harde en Wezep grenst over de volle lengte aan het reserveringsgebied. Daarom stelden we de vraag: hebben de activiteiten op het ASK-terrein nu en op termijn effect op de kwaliteit van het grondwater in het aangrenzende reserveringsgebied?

Reactie provincie: In het vervolgproces zal gedetailleerder onderzoek worden uitgevoerd, met als doel om ook het risico van het ASK-terrein te betrekken in het proces om te komen tot een concrete waterwinlocatie. Als de precieze locatie van de drinkwaterwinning bekend is, dan wordt er een grondwaterbeschermingsgebied aangewezen. Een verontreiniging net buiten het grondwaterbeschermingsgebied kan wel de drinkwaterwinning bedreigen. Maar de verwachting is dat er dan voldoende tijd is om bedreigingen op te ruimen voor ze in de drinkwaterputten komen.

Zienswijze punt 9: Uitbreiding begraafplaatsen. In het drinkwaterreserveringsgebied liggen drie begraafplaatsen. De voorziene uitbreidingen zijn meldingsplichtig. Het was ons niet duidelijk of dan aanvullende spelregels gaan gelden. Daarom hebben we de provincie verzocht of de begrenzing van het drinkwaterreserveringsgebied bij de A28 kan worden aangepast, zodat de grootste gemeentelijke begraafplaats aan de Bovenheigraaf er buiten komt te liggen.

Reactie provincie: Het verzoek wordt gehonoreerd. Het terrein wordt buiten het reserveringsgebied gehouden, omdat het slechts zeer beperkt effect heeft op de toekomstige inpassingsruimte voor een drinkwaterwinning.

Zienswijze punt 10: Het op of in de bodem brengen van afstromend water. Op het bedrijventerrein Oude Dijk ligt al een gescheiden stelsel. Het regenwater dat daar op de grote parkeerterrein valt, gaat naar het oppervlaktewater. We ging ervan uit dat het huidige gebruik valt onder het overgangsrecht en dat aanvullende maatregelen niet hoeven te worden genomen.

Reactie provincie: Het klopt dat bestaande infrastructuur kan blijven.

Zienswijze punt 11: Individuele Behandeling Afvalwater (IBA). In onze gemeente liggen ongeveer 70 IBA's in het reserveringsgebied. Bijna al deze IBA's voeren af op het oppervlaktewater en niet in de bodem. We gingen ervan uit dat het huidige gebruik valt onder het overgangsrecht en dat aanvullende maatregelen niet hoeven te worden genomen.

Reactie provincie: Het klopt dat de bestaande IBA's kunnen blijven.

Zienswijze punt 12: Beschermen kwantiteit grondwater. In onze gemeente hebben veel inwoners en bedrijven een eigen grondwaterpomp. De vraag is of deze particuliere voorzieningen voldoende in beeld zijn bij het waterschap.

Reactie provincie: Er is nog geen volledig beeld van alle grondwaterclaims op het gebied. Het Waterschap werkt wel aan een completer beeld. De grotere industriële onttrekkingen en onttrekkingen van Vitens zijn wel in beeld.

De provincie heeft het Actualisatieplan 9 op een enkel punt ambtshalve aangepast

De provincie acht het wenselijk om het Actualisatieplan 9 Omgevingsverordening op slechts een enkel punt ambtshalve te wijzigen. De voorgestelde wijziging heeft tot doel om een geconstateerde onvolkomenheid in het plan te herstellen. Dit betreft een minimale wijziging in de begrenzing van het drinkwaterreserveringsgebied Zeddam-Ulft en heeft geen gevolgen voor de gemeente Oldebroek.

De reactie van de provincie op onze zienswijze is van belang voor het ruimtelijk beleid van onze gemeente
Het ruimtelijk beleid van de gemeente Oldebroek mag niet in strijd zijn met het provinciaal (en rijks-) beleid. Daarom is het van belang om kennis te nemen van het provinciale standpunt op onze zienswijze op de actualisatie van de verordening.

Provinciale Staten hebben op 5 juli 2022 het aangepaste Actualisatieplan 9 van de Omgevingsverordening Gelderland vastgesteld

Gedeputeerde Staten hebben het aangepaste actualisatieplan en het ontwerpbesluit voorgelegd aan Provinciale Staten. Op 5 juli 2022 hebben Provinciale Staten het aangepaste Actualisatieplan 9 vastgesteld. Dit houdt in dat zij het besluit hebben vastgesteld om elf drinkwaterreserveringsgebieden in Gelderland aan te wijzen en regels op te nemen in de omgevingsverordening voor de bescherming van het grondwater in die gebieden. De regels gelden vanaf het moment dat de Omgevingswet in werking treedt. Het aangepaste Actualisatieplan 9 is ten opzichte van het ontwerp-Actualisatieplan 9 op enkele punten gewijzigd. In hoofdstuk 1.2 'Hoofdlijnen zienswijzen en reactie' van de reactienota wordt in hoofdlijnen ingegaan op de aanpassingen. De gemeente Oldebroek heeft de provincie aanleiding gegeven om het Actualisatieplan 9 aan te passen door middel van zienswijze punten 7 en 9 (zie hierboven). Dit houdt in dat enkele regels zijn verzacht waar dat kon (zie zienswijze punt 7) en dat de gemeentelijke begraafplaats aan de Bovenheigraaf buiten de begrenzing van het drinkwaterreserveringsgebied is komen te liggen (zie zienswijze punt 9).

De gemeente zal betrokken zijn bij het vervolgproces

Nu de drinkwaterreserveringsgebieden zijn aangewezen, is de volgende stap om tot concrete locaties voor drinkwaterwinning te komen. De provincie gaat daar verschillende stakeholders bij betrekken, waaronder gemeentelijke bestuurders en ambtenaren. De gemeente zal tevens zelf een actieve rol en opstelling innemen, om de gemeentelijke belangen nogmaals kenbaar te maken aan de provincie. Eén van de aandachtsgebieden is het spanningsveld dat nu gaat ontstaan tussen enerzijds de regelgeving in drinkwaterreserveringsgebieden teneinde het veiligstellen van voldoende (kwantitatief en kwalitatief) drinkwater in de toekomst en anderzijds de energietransitie. De regelgeving kan een remmende werking hebben op de energietransitie, omdat bepaalde duurzame vormen van energiewinning, waarbij diep in de grond geboren moet worden (bodemonergiesystemen en geothermie) voortaan zijn uitgesloten in drinkwaterreserveringsgebieden. In het vervolgtraject beoogt de gemeente om samen met de provincie

op zoek te gaan naar mogelijkheden, waardoor deze vormen van energiewinning kunnen blijven bestaan in drinkwaterreserveringsgebieden. Bijvoorbeeld door het gebruik van vernieuwende technieken in de grondboringindustrie. De gemeente zal ook wederom de provincie vragen aandacht te hebben voor eventuele bodemdaling als gevolg van mogelijk toekomstige drinkwaterwinning. Dit zou aandacht moeten krijgen binnen de strategie van de Kop van de Veluwe en binnen de gebiedsgerichte arrangementen, die met de provincie ontwikkeld gaan worden.

Het actualisatieplan en de geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening Gelderland zijn online te raadplegen

Het actualisatieplan is te vinden op ruimtelijkeplannen.nl middels planidentificatienummer NL.IMRO.9925.PVOVa9-vst1. Het actualisatieplan en de geconsolideerde versie van de omgevingsverordening zijn ook via planoview in te zien via <https://gldanders.planoview.nl/planoview/admin/viewer/omgevingsplannen>
Ruimtelijke initiatieven worden getoetst aan de nieuwste geconsolideerde versie van de Omgevingsverordening Gelderland.

Bijlagen

1. BW20221025 Ondertekende zienswijze Act. 9 Omgevingsverordening
2. BW20221025 Aanbiedingsbrief provincie Gelderland Reactienota Act. 9
3. BW20221025 Reactienota Act. 9 Omgevingsverordening Gelderland
4. BW20221025 Brief over vaststelling drinkwaterreserveringsgebieden
5. BW20221025 Besluit Provinciale Staten

Oldebroek, 25 oktober 2022.

Burgemeester en wethouders van Oldebroek,

, secretaris P.H. Lensselink,

, burgemeester T.H. Haseloop-Amsing.